دیـــویکی دوورتـــری کوردســـتان ودەوڵەتێکی سەربەخۆ … د.هاوڕی زەنگەنە.

دیویکی دوورتری
کوردستان ودەوڵەتێکی سەربەخۆ
ئێران وعیراق و سوریا و تورکیا و
کولتورو پەروەردەی دەسەڵاتەکانیان.

لەشاری کەرکوک لە گەڕکێکی زۆر هەژارو سادە و وەفادارەوە فێری هەستی ئەوە کراین بە خاک و خۆڵەکەی ماڵ دروست بکەین و بە قوڕەکەی (قوڕێکی تایبەتی هەبوو لە گرد و شاخەکانەوە دەمان هێنایەوە، تەنها لەو شوێنە هەبوو، پێیان دەگووت (قوڕی مەلا خانە) ، ئەو خۆڵە ،کە ئاوت پێدا دەکرد دەبوو بە قوڕێک و رەنگی جۆراو جۆری لێ دەردەچوو،) ئەو ماڵەی دروستمان کردووە، حەزمان لە هەرچی بووایە لێمان دروست دەکرد و ماڵەکەمان پێ دەڕازاندەوە. ئەو ماڵەشیان روخاندو گوندە‌کانمانیان سووتاند و دەربەدەر کراین و ماڵەکانمان بە سەر عەرەبە هاوردەکانی بەسرە و رومادی وعیمارەدا دابەش کرد و تاکو ئێستاش شارەکەی خۆمان بە کوردستان رەوا نابینن. وێنەی دوو شت تاکو ئێستا لە هزرمدا ماوە بە زیندووی.
وێنەی یەکەم: جگە لە دوژمنەکانمان، هەر لە و سەر دەمی منرا□یەوە کەسێک لە ناوخ□منداسەری هەڵدەداو هەموو ئەو خانووەی، کە دروستمان کردووە دە یروخاند. وێنەی دووهەم: وێنەی ئەو خەونەی منداڵیە، کە‌ هەر لەو خاک و خؤلەی خودی کوردستان ماڵێکی سەربە خۆی کوردستان بنیات بنێین.

بۆیە هەمیشە فێرکراین و حەسرەتمان ئەوە بوو ببین بە خاوەنی ماڵی خۆمان، تەنها لە بەر ناسنامەی کوردبوونمان خاکەکامانیان ڵی زەوت کردبوو ، بە خاکی کوردستانیان نەدەزانی. بۆیە هەمیشە خەونمان بە ماڵێکەوە دەبینی ،کە بڵێن ، ئەمە ماڵی خۆمانە و خاکی خۆمانە و ئەمە ناسنامەی خۆمانە.
لە پێناوی ئەو حەسرەتە دا بوو باوک و مام دۆست و یادگاریەکانمانیان لێ زەوت کردین، بۆیە ئەو حەسرەت و خەونەی ،کە من لە منداڵیەوە لە گەل خۆمدا هەڵم گرتووە بۆ ماڵیک و دەڵەتیکی سەربەخۆ، کە تێیدا سیستەم و پسپۆری و زانست و ئازادی تیدا جێگای

شانازی هەموومان بێت.

کاتێ ئێران لە رابووردوو و ئێستادا دژی سەربەخۆیی و دەوڵەتی کوردستانە و تورکیاو سوریاش بە هەمان شێوە، عیراق بە پەرلەمەنتاری کوردو سەرۆکی عیراقی کوردەوە هێشتا نەک هەر دژیەتی، بەڵکو بە حەنان فە تێاوی نوێنەریەوە بە خاک و گەل و تاکمانە وە ئیهانە دەکرێن، ئەگەر بڵێین دەمانەوێت ببین بە خاوەن دەوڵەتێکی سەربەخۆ و ناویی بنێین دەوڵەتی کوردستان. پێویستە بە هەموو تاک وکۆمەڵ ولایەنە سیاسی و مەدەنی و فەرهەنگیەوە داخوازی یەک رێزی رەهای
نیوان هەموو لایەنە سیاسی و حزبی و کۆمەڵگای مەدەنی و تاک و گەل بکەین، بۆ دروست کردنی دەوڵەتێکی سەربەخۆ. ئەمە لەدەرەوەی هەموو ئیدۆلۆژیەکی حزبی ، دەوڵەتی کوردستان موڵکی هەموو خەڵکە وخەونی هەموومانە بەگشتی. زانست و ئەزموون سەلماندویانە گەر هێزی گەل یەکگرتوو بێت، ئەوا بەهێزترین باوەڕی پێڕاینە بۆ سەر کەوتن و دەتوانێت ئامانجی زۆر گەورەو بەنرخ بەدەست بهێنێت.
ئەمە رای خودی خۆمە وهیچ مانای ئەوە نیە و ناگەیەنێت ، ،کە من چاوپێشی لە بارودۆخی ئەمرۆی کوردستان بکەم و لە ئاست ناڕەواتییەکاندا چاو داخەم، نەخێر؟ سەرەرای ژمارەیەکی نارەزایی زۆرم لە دەسەڵاتی حوکومداری کوردی ئەمرۆ هەیە، لەگەل داخوازی یەک رێزی هەموو لایەنی سیاسی ومەدەنی و کەسایەتی جۆراو جۆری کوردستان و خەڵکی دەرەوەو ناوەوەی کوردستانم، بە دەنگی خە ڵک سەربەخۆی دەوڵەتی کوردستان بە رەوا و حەقی گەلەکەم دەبینیم.
زەردەشتی حەکیم، کە زۆربەی وڵاتانی ئەوروپی بۆ پێشکەوتنی وڵاتەکەیان سوودیان لە حیکمەتەکەی وەرگرت، دەڵێت: هەموو مرۆڤێک مە خلوقی سروشتە و هەموو لەحزیەک ئازادی هەڵبژاردنی لە نیوان هێزی باشە و خراپەدا هەیە، بەو بڕیارە نەک تەنها بڕیار لەسەرچارەنووسی خۆی دەدات ، بەڵکو بۆ جیهانیش .

لە هەمان کاتدا لە کتێبە پیرۆزەکەی و قاعدە ئالتوونیەکەیدا دەڵێت: گۆڕینی دوژمن بە دۆست: زانیاری و رۆشنبیری ببەخشە بە دۆژمن بە زانایی، بۆ ئەوەی ئەو دوژمنە بگۆری بەدۆست.
وێنەی دووهەم. خەونێک لە سەفەرەکانی غوربەتیشدا لێم جیانەدەبوونەوە، لە ساڵی 2013 وەکو نوێنەری کولتور ی شاری میونشنی پایتەختی ئەقلیمی بەڤاریا بە دەعوەتێک رۆیشتین بۆ شاری پریشتینای پایتەختی کۆسۆڤۆ . دوای ئەوەی چاومان بە وەزارەت وبەرێوەبەرایەتی جۆراو جۆری بەشی رۆسنبیری وکولتوریەکان کەوت، لە

نیو باسەکاندا باسی ئەوەیان کرد، کە کۆسۆڤۆ خۆی نزیکی دوو ملیۆن دانیشتوانی هەیە، بەڵام هێزی دەنگی خەڵک و یەک دەنگی گەل تاکە هێزی بنەرەتی بوو ،بۆ بوون بەدەوڵەتێکی سەربەخۆی کۆسۆڤۆ. یەکەم دەوڵەتی دونیا کە دانی پێدا نا ئەفغانستان بوو، لە دوای ئەوە ئەمریکاو ئەروپا. لە ناوەراستی شاری پریشتینای کۆسۆڤۆ شەیەک هەیە بە ئاسنی پۆلاینی پانی زۆر زۆر گەورە نووسراوە. ئازادی. هەر کەسێکی میوان سەردانی ئەم شارە دەکات، شتێک دەنووسێت، من لە سەر ئەو ئاسنە پێڵاینە نووسیم (بەرەو دەوڵەتی کوردستانێکی سەربەخۆ) و لەوێ و لەنێو دەفەری میوانداریەکانیاندا ئیستاش دەبینرێتەوە.

هێزی گەل لەلای من تەنها هێزی باشوور نیە، بەڵکو هێزی خەبات وبەرخودانی باکوور وهێزی ڕۆژهەڵات وهێزی ڕۆژئاوایە، بە هەموو شیوەیەکی خەباتی چەکداری ومەدەنیەوە بە خەباتی رەوای گەلی کوردستان دەزانم.

بۆیە بەرزکردنەوەی دەنگی سەربەخۆبوون و دەوڵەتی کوردستان، دەنگێکە بۆ باشووری ئەمڕۆ و ئاسۆی ئایندەی سەربەخۆبوون ودەوڵەتی کوردی لە باکوورو ڕۆژەهەلات و ڕۆژئاوی کوردستان. دەنگێکە لەلای من بۆ سنەو کرماشان و مەهاباد وبۆکان و قامیشلو و حەسەکەو ئامەدو ماردین . دەنگم دژی سیاسەتی تاران و ئەنقەرەو دیمەشق و بەغدایە.

کاتێک تاران وئەنقەرەو دیمەشق و بەغداد و حەنان فەتڵاوی هاوار دەکەن و پێمان دەڵێن: بڵێن نەخێر بۆ سەربەخۆی ودەوڵەتی کوردستان، من دەڵێم:

بەڵی بۆ کوردستانیکی سەربەخۆ و دەوڵەتێکی کوردستانی سەربەخۆ.

دەڵێم بەڵی بۆ کوردستانیکی سەربەخۆی ئازاد و وشیارکردنەوەی تاکی هاووڵاتی کوردستان و بەرەو سیستەمێکی ئازادو عەدالەت بۆ دابین کردنی بەختەوەری وخۆشی بۆ تاکی هاووڵاتیانی کوردستان بە پەروەردەیەکی تەندروست.

بەرەو دروست کردنی ئەو ماڵە ی کە بە خاک و خۆڵی کوردستان و بەهێزی یەک ریزی نیوان هەموو ڕێکخراو ناوەندی سیاسی ومەدەنی و کەسایتیەکان وحزبەکانی کوردستان، دەتوانرێت ئەم ماڵە بە پتەوی دروست بکرێت بە قودرەتی هێزی خەڵکی و هێزی خەڵکی لە هەموو هێزێکی دونیا جەسوورترە.

هەموو مرۆڤێک ئازدە لە دەربڕینی دەنگی خۆی بە پێی هۆشیاری و باوەڕی خودی خۆی.

د.هاوڕێ زەنگەنە.

2017 میونشن